ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	1580 (1856)
ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್ ಭಂಡಾರಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ)
ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ	23.03.2026
ಉತ್ತರಿಸುವವರು	ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅ)	ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆಯೇ: ಈ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದೆಯೇ: (ಅದರ ವರದಿ ವಿವರವೇನು)	ಹೌದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. • ಆನೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಆನೆ ಸಂಘರ್ಷದ ಕುರಿತು ಹಾಸನ- ಕೊಡಗು- ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಭೂಪ್ರದೇಶ ಮಟ್ಟದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ WWF, HSI, NCF ಮತ್ತು A Rocha ಎಂಬ 4 ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಒಡಂಬಡಿಕೆ(MoU) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. • ಮೈಸೂರು ಆನೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಚಲನವಲನ ಮಾದರಿಗಳು, ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ವಿಭಾಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳ ಕುರಿತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು IISc ಜತೆ ಅಧಿಕೃತ ಒಪ್ಪಂದ (MoU) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. • ಮಾನವ-ಚಿರತೆ ಸಂಘರ್ಷ ಕುರಿತು ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲು, ಹೊಳೆಮತ್ತಿ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. • ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತೀ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಟ್ರ್ಯಾಪಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಚಲನವಲನಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Reade

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಆ)	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ. ಚಿರತೆ ಹಾಗೂ ಮಂಗಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ:	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ, ಚಿರತೆ ಹಾಗೂ ಮಂಗಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.
ಇ)	ಬಂದಿದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕುವಾರು ವರದಿಯಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು; ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಕರಣಗಳೆಷ್ಟು: ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರವೆಷ್ಟು;	ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಾನವ ಹಾಗೂ ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಬೆಳೆ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತಾಲೂಕುವಾರು **ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-01 ರಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ.**
ಈ)	ಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ನಗರ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಮಾಂಸ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ/ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ: ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ/ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ:	ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಮಾಂಸ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು) ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮ, 2016ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ (CPCB) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಷರತ್ತುಬದ್ಧ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು Rendering Plant / Composting ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದರಿ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ರಕ್ತವನ್ನು ರಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ (Blood Coagulator) ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತುಬದ್ಧ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಸಹ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಉ)	ಮಾಂಸ ವ್ಯಾಪಾರ ಘಟಕಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ: ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಕ್ರಮಗಳೇನು?	ಮಾಂಸ ವ್ಯಾಪಾರ ಘಟಕಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು (Trade License) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
		ಮುಂದುವರೆದು, ಮಂಡಳಿಯು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳಿಗೆ (Slaughter House) ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಹಾಗೂ Rendering Plant ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಷರತ್ತುಬದ್ಧ ನಿಬಂಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ 115 ಎಫ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಲ್ 2026

(ಈಶ್ವರ ಬಿ. ಖಂಡ್ರೆ)
ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಅನುಬಂಧ- 01

ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ, ಮಂಗಳೂರು

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್ ಭಂಡಾರಿರವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂ: 1580 (1856)ರ ಪ್ರಶ್ನೆ(ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರ

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಆದ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ, ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿ, ಬೆಳೆನಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತದ ತಾಲೂಕುವಾರು ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ತಾಲೂಕು	ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ		ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿ ನಷ್ಟ		ಮಾನವ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ
	2022-23								
1	ಬಂಟ್ವಾಳ	1	18,550	1	25,000			2	43,550
2	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	49	11,19,420	-	-	-	-	49	11,19,420
3	ಪುತ್ತೂರು	17	1,96,570	-	-	3	30,00,000	20	31,96,570
4	ಕಡಬ	78	15,77,214					78	15,77,214
5	ಸುಳ್ಯ	121	18,68,547	-	-	-	-	121	18,68,547
6	ಬೈಂದೂರು	40	2,40,252	26	2,99,000	-	-	66	5,39,252
7	ಕುಂದಾಪುರ	177	11,24,380	29	3,96,000	-	-	206	15,20,380
8	ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	12	69,763	-	-	-	-	12	69,763
9	[illegible]	2	10,560	1	30,000	1	7,50,000	4	7,90,560
10	ಕಾಪು	1	7,550					1	7,550
11	ಹೆಬ್ರಿ	48	2,79,776	10	1,86,000			58	4,65,776
12	ಕಾರ್ಕಳ	9	67,900	5	55,000	-		14	1,22,900
13	ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	3	35,660	1	2,000	-	-	4	37,660
14	[illegible]			2	11,000			2	11,000
	ಒಟ್ಟು	**558**	**66,16,142**	**75**	**10,04,000**	**4**	**37,50,000**	**637**	**1,13,70,142**
	2023-24								
1	ಬಂಟ್ವಾಳ	1	13,150	1	20,000	-	-	2	33,150
2	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	68	20,43,234	1	20,000	-	-	69	20,63,234
3	ಪುತ್ತೂರು	10	1,85,511	-				10	1,85,511
4	ಕಡಬ	97	19,63,617			1	15,00,000	98	34,63,617
5	ಸುಳ್ಯ	110	32,92,397	1	20,000			111	33,12,397
6	ಬೈಂದೂರು	34	3,60,190	13	1,81,900			47	5,42,090
7	ಕುಂದಾಪುರ	166	16,53,669	41	5,81,260	-	-	207	22,34,929
8	[illegible]	9	84,345	0				9	84,345
9	ಕಾಪು	7	1,35,720	0				7	1,35,720
10	ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	5	63,880	0		-		5	63,880
11	ಉಡುಪಿ	79	8,17,424	18	2,82,000	-	-	97	10,99,424
12	ಕಾರ್ಕಳ	34	5,13,835	5	38,000	1	15,00,000.00	40	20,51,835
13	ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	11	1,46,220	1	2,000	-	-	12	1,48,220
14	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ			1	28,000	-	-	1	28,000
	ಒಟ್ಟು	**631**	**1,12,73,192**	**82**	**11,73,160**	**2**	**30,00,000**	**715**	**1,54,46,352**

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ		ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿ ನಷ್ಟ		ಮಾನವ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ
	2024-25								
1	ಮಂಗಳೂರು							0	
2	ಬಂಟ್ವಾಳ	3	41,340	1	10,000			4	51,340
3	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	63	15,92,076	-		-		63	15,92,076
4	ಪುತ್ತೂರು	38	9,77,017	-			-	38	9,77,017
5	ಕಡಬ	128	25,73,340	1	30,000	-		129	26,03,340
6	ಸುಳ್ಯ	201	57,09,679	1	30,000	-	-	202	57,39,679
7	ಬೈಂದೂರು	32	4,53,820	16	2,54,660	-	-	48	7,08,480
8	ಕುಂದಾಪುರ	156	21,29,789	39	8,47,039	-	-	195	29,76,828
9	ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	9	1,05,980			-	-	9	1,05,980
10	ಕಾಪು	1	13,200			-	-	1	13,200
11	ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	1	11,880			-	-	1	11,880
12	ಹೆಬ್ರಿ	90	9,59,696	18	3,08,000	-	-	108	12,67,696
13	ಕಾರ್ಕಳ	12	2,70,270	4	1,08,229	-	-	16	3,78,499
14	ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	1	16,740	3	24,771	-		4	[illegible]
15	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	0		1	6,000		-	1	6,000
	ಒಟ್ಟು	**735**	**1,48,54,827**	**84**	**16,18,699**	**0**	**0**	**819**	**1,64,73,526**
	2025-26								
1	ಮಂಗಳೂರು	-	-	-	-	-	-	0	
2	ಉಳ್ಳಾಲ	-	-	-	-	-	-	0	
3	ಬಂಟ್ವಾಳ	9	1,35,060	2	19,000	-	-	11	1,54,060
4	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	91	19,37,655	3	55,000	1	20,00,000	95	39,92,655
5	ಪುತ್ತೂರು	29	3,93,109	-	-	1	20,00,000	30	23,93,109
6	ಕಡಬ	122	19,62,120	-				122	19,62,120
7	ಸುಳ್ಯ	233	60,12,391		-		-	233	60,12,391
8	ಬೈಂದೂರು	33	4,34,164	14	2,64,000		-	47	6,98,164
9	ಕುಂದಾಪುರ	135	20,54,345	18	3,27,000	1	ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.	154	23,81,345
10	ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	8	1,37,980	1	20,000	-	-	9	1,57,980
11	ಕಾಪು	8	1,40,000					8	1,40,000
12	ಹೆಬ್ರಿ	24	3,75,818	12	2,04,000	-	-	36	5,79,818
13	ಕಾರ್ಕಳ	21	3,89,020	4	36,500	-	-	25	4,25,520
14	ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	1	10,000	4	38,000	-	-	5	48,000
15	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ					-	-	0	
	ಒಟ್ಟು	**714**	**1,39,81,662**	**58**	**9,63,500**	**3**	**40,00,000**	**775**	**1,89,45,162**

ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ,
ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ, ಮಂಗಳೂರು.